

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2263

[6044]-101

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

**EC-1001 : Micro Economic Analysis -I
(2019 Pattern) (Semester - I) (12301)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Draw neat diagrams wherever necessary.*

Q1) Explain the various concepts of cost. **[10]**

OR

What is meant by income elasticity? Explain the types of income elasticity?

Q2) Explain the basic principles of Micro Economics. **[10]**

OR

Explain the compensation criteria.

Q3) Explain the Cobb-Douglas production function. **[10]**

OR

Explain the various concepts of revenue.

Q4) State the characteristics of indifference curve. **[10]**

OR

Explain the concept of producers surplus.

Q5) Explain the prof. Pigou's contribution to Welfare economics. **[10]**

OR

Explain the Law of return to scale.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2263

[6044]-101

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC-1001 : Micro Economic Analysis -I
(2019 Pattern) (Semester - I) (12301)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) आवश्यक असेल तेथे सुबक आकृत्या काढा.
 - 4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रीका पहावी.

प्र.1) खर्चाच्या विविध संकल्पना स्पष्ट करा. [10]

किंवा

उत्पन्न लवचिकता म्हणजे काय? उत्पन्न लवचिकतेचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.2) सूक्ष्म अर्थशास्त्राची मूलभूत तत्त्वे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भरपाई निकष स्पष्ट करा.

प्र.3) कॉन-डग्लस उत्पादन फलन स्पष्ट करा. [10]

किंवा

प्राप्तीच्या विविध संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.4) समवृत्ती वक्राची वैशिष्ट्ये सांगा. [10]

किंवा

उत्पादकाच्या आधिक्यांची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.5) प्रा. पिगूचे कल्याणविषयक अर्थशास्त्रातील योगदान स्पष्ट करा. [10]

किंवा

परिमाण प्रत्यय नियम स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2264

[Total No. of Pages : 2

[6044]-102
M.A. (Part-I)
ECONOMICS
EC-1002 : Public Economics - I
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12302)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Answer each question in 250 words.*
- 4) Answer should be precise and to the point.*

Q1) Discuss the allocative and equity aspects of Individual taxes. **[10]**

OR

Discuss the structure and Growth of Public Expenditure.

Q2) Discuss the problem of double taxation. **[10]**

OR

Explain the concepts-Private goods, Public goods and merit goods.

Q3) Explain the Wiseman - Peacock hypothesis. **[10]**

OR

Explain the Ability to pay theory of Taxation

Q4) Explain the allocation & Distribution function of modern Government. **[10]**

OR

What is mean Public Policy? Explain the Resource Distribution of Public Policy.

Q5) Explain the Wagner's Law increasing state Activities. **[10]**

OR

Explain the Paul Samuelson Voluntary exchange Model.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P-2264

[6044]-102
M.A. (Part-I)
ECONOMICS
EC-1002 : Public Economics - I
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12302)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तरे 250 शब्दात लिहा.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1) वैयक्तिक करासंबंधी वाटप आणि समता दृष्टिकोणाचे वर्णन करा. [10]
किंवा
सार्वजनिक खर्चाची रचना आणि वृद्धी यांची चर्चा करा.
- प्रश्न 2) दुहेरी कर आकारणीच्या समस्यांची चर्चा करा. [10]
किंवा
खाजगी वस्तू, सार्वजनिक वस्तू आणि गुणाधारीत वस्तू या संकल्पना स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) वार्डजमन पिकॉक यांची सार्वजनिक खर्चासंबंधीची गृहिते स्पष्ट करा. [10]
किंवा
करारोपनाचा करदेयक्षमता सिद्धांत स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4) आधुनिक शासनाच्या वाटप आणि वितरण कार्याचे वर्णन करा. [10]
किंवा
सार्वजनिक धोरण म्हणजे काय? संसाधनाच्या वाटपासंबंधीचे सार्वजनिक धोरण स्पष्ट करा.
- प्रश्न 5) अँडॉल्फ वॅग्नर यांचा राज्याच्या कार्यातील वाढीचा सिद्धांत स्पष्ट करा. [10]
किंवा
सॅमुअल्सन याचे ऐच्छिक देवाण घेवाण प्रतिमान स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2265

[6044]-103

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 1003 : INTERNATIONAL TRADE

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12303)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.*
- 2) Answer should be precise and to the point.*
- 3) Figures to the right indicate full marks.*
- 4) Answer each question in 250 words.*

Q1) Critically evaluate the Heckscher-ohlin theory of International trade. **[10]**

OR

What is terms of trade? Explain the types of terms of trade.

Q2) What is mean by tariffs? Explain the effects of a tariffs under partial equilibrium. **[10]**

OR

Explain the structure and features of global trade growth.

Q3) Explain in detail the 'Factor-Price' equilisation theorem. **[10]**

OR

Explain the factors affecting the terms of trade.

Q4) Explain the arguments for and against free trade policy. **[10]**

OR

Discuss the important agreements of the world trade organization.

Q5) Critically examine the 'Product Life Cycle Theory'. **[10]**

OR

Explain in detail non-tariff barriers in International trade.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2265

[6044]-103

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 1003 : INTERNATIONAL TRADE

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12303)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहे.
 - 2) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावत.
 - 3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दात लिहा.
 - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्र.1)** हेक्शचर-ओहलिन यांच्या आंतरराष्ट्रीय व्यापार सिद्धांताचे टिकात्मक मूल्यमापण करा. [10]
किंवा
व्यापारशर्ती म्हणजे काय? व्यापारशर्तीचे प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.2)** जकात म्हणजे काय? आंशिक संतुलनार्तगत जकातीचे परिणाम स्पष्ट करा. [10]
किंवा
जागतिक व्यापार वृद्धीची संरचना व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्र.3)** घटक किंमत समानिकरण प्रमेय सविस्तर स्पष्ट करा. [10]
किंवा
व्यापारशर्तीवर परिणाम करणारे घटक विशद करा.
- प्र.4)** मुक्त व्यापार धोरणाच्या समर्थनार्थ आणि विरोधी युक्तीवार स्पष्ट करा. [10]
किंवा
जागतिक व्यापार संघटनेतील महत्वाच्या करारांविषयी चर्चा करा.
- प्र.5)** वस्तु जीवनचक्र सिद्धांताचे टिकात्मक परिक्षण करा. [10]
किंवा
आंतरराष्ट्रीय व्यापारातील जकातेतर अडथळ्यांवर सविस्तर चर्चा करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2266

[6044]-104

M.A. - I

ECONOMICS

EC-1004 : Agricultural Economics

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - I) (Elective) (12304)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All question are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answers in 250 words each.*

Q1) Explain the role of Agriculture in Indian Economy. **[10]**

OR

Explain the barriers to Agricultural growth in India.

Q2) Explain the review of the National Employment guarantee scheme. **[10]**

OR

Write the note on the agreements in the WTO for Indian Agriculture.

Q3) Explain the trends in Agricultural productivity in India Since 1991. **[10]**

OR

Explain the role of NABARD in Agriculture Credit.

Q4) Discuss the various needs and challenges of Agro-processing Industry. **[10]**

OR

Explain the food security in India.

Q5) Discuss the need and Issues of sustainable Agriculture. **[10]**

OR

Explain the Technological inputs Impact's on Agricultural Labour.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2266

[6044]-104

M.A. - I

ECONOMICS

EC-1004 : Agricultural Economics

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - I) (Elective) (12304)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत असावे.
 - 5) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्र.1)** भारतीय अर्थव्यवस्थेतील शेतीची भूमिका स्पष्ट करा. [10]
किंवा
भारतीय शेती विकासातील अडथळे स्पष्ट करा.
- प्र.2)** राष्ट्रीय रोजगार हमी योजनेचा मागोवा घ्या. [10]
किंवा
जागतिक व्यापार संघटना करार व भारतीय शेती यावर टिप लिहा.
- प्र.3)** 1991 पासून भारतातील शेती उत्पादकता प्रवृत्ती लिहा. [10]
किंवा
भारतीय कृषी वित्त पुरवठ्यात नाबार्ड ची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.4)** कृषी प्रक्रिया उद्योगांची गरज व आव्हानांची चर्चा करा. [10]
किंवा
भारतातील अन्न सुरक्षा स्पष्ट करा.
- प्र.5)** भारतातील शाश्वत शेतीची गरज व समस्या स्पष्ट करा. [10]
किंवा
शेतमजुरांवरील तांत्रिक आदानांचा होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2267

[6044]-105

M.A. - I

ECONOMICS

EC-1004 : Rural Economics

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (Elective) (12305)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All question are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the concept of sustainable development. **[10]**

OR

Explain the Gandhian approach of Rural Development in India.

Q2) Explain the challenges of Rural credit system. **[10]**

OR

Explain the problems of changing crop Pattern in India.

Q3) Explain the causes of Rural poverty in India. **[10]**

OR

Explain the problems of Education in Rural India.

Q4) Explain the causes behind the unemployment in Agriculture sector in Rural India. **[10]**

OR

Explain the constraints of Human Development in Rural India.

Q5) Explain the role of NABARD in Rural Development of Indian. **[10]**

OR

Explain the problems of Rural Infrastructure in India.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2267

[6044]-105

M.A. - I

ECONOMICS

EC-1004 : Rural Economics

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (Elective) (12305)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पुर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे थोडक्यात व मुद्देसूद असावीत.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत असावे.
 - 5) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) शाश्वत विकासाची संकल्पना स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील ग्रामीण विकास विषयक गांधी दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

प्र.2) ग्रामीण वित्त पुरवठ्याची आव्हाने स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील पीक आकृतीबंध बदल विषयक समस्या स्पष्ट करा.

प्र.3) भारतातील ग्रामीण दारिद्र्याची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ग्रामीण भारतातील शिक्षण विषयक समस्या स्पष्ट करा.

प्र.4) भारतातील ग्रामीण भागातील कृषी क्षेत्रामधील बेरोजगारीची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ग्रामीण भारतातील मानवी विकासातील अडथळे स्पष्ट करा.

प्र.5) भारतातील नाबार्डची ग्रामीण विकासातील भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील ग्रामीण पायाभूत क्षेत्राच्या समस्या स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2268

[Total No. of Pages : 2

[6044]-106

First Year M.A.

ECONOMICS

EC-1004 : Statistical Techniques

(2019 Pattern) (Semester-I) (12306)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Calculate skewness and its coefficient from the following using Karl Pearson's and Bowley formula. **[15]**

C.I:	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70
f	8	12	18	13	9	6	4

OR

Calculate two regression coefficient from the following.

X:	65	66	67	67	68	69	71	73
Y:	67	68	64	68	72	70	69	70

Q2) Explain Non Random sampling in detail. **[15]**

OR

Explain merit, demerits in brief about sample method.

Q3) a) One card is drawn from pack of playing cards. obtain the probability that it is an ace, king, Queen or is a club. **[7]**

b) IQ test was administered to 5 persons before and after they were trained. The results are given below **[8]**

Candidates	I	II	III	IV	V
IQ before Training	110	1120	123	132	125
IQ after Training	120	118	125	136	121

Test whether there is any change in IQ after the Training Programme.

$[t_{0.01}(4) = 4.6]$

OR

P.T.O.

- a) A certain stimulus administered to each of the 12 patients resulted in following increase blood pressure.

5, 2, 8, -1, 3, 0, -2, 1, 5, 0, 4 & 6

Can it be calculated that the stimulus will in general be accompanied by increase in blood pressure.

[Given for 11 d.f., $t_{0.01} = 2.2$] [7]

- b) A die was thrown 90 times with following results. [8]

face :	1	2	3	4	5	6	Total
--------	---	---	---	---	---	---	-------

freq :	10	12	16	14	18	20	90
--------	----	----	----	----	----	----	----

Are these data consistent with the hypothesis that the die is unbiased.

[Given $\chi^2 = 11.07$ for 5 d.f.]

- Q4)** a) Explain types of Estimator and their properties. [7]

- b) Explain Alternative and Null hypothesis. [8]

OR

A sample of size 10 has mean as 57 and standard deviation as 16. can it come from a population with mean 50. [15]

- Q5)** Explain nature and components of time series. [10]

OR

Short notes on. (any two)

- a) Seasonal variation
- b) Cyclical variation
- c) Trend
- d) Irregular movement

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2269

[Total No. of Pages : 2

[6044]-107

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 1004 : Indian Financial System

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12307)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer each question in 250 words.*
- 4) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) State the meaning of Indian Financial system. Explain the role of financial system in Economic development of India. **[10]**

OR

Explain the credit creation theory of financial development.

Q2) Explain the structure of banking system in India. **[10]**

OR

Explain the challenges in banking sector in India.

Q3) What is Non-Banking Financial institution (NBFC)? Explain the functions of non-banking financial institution in brief. **[10]**

OR

What is credit rating? Explain the functions of credit rating agency?

Q4) Review the performance of the non-Banking financial institution since- 1991. **[10]**

OR

Explain the meaning and types of financial services in India.

Q5) Explain the need and functions of insurance regulatory and development authority (IRDA) as financial regulatory. **[10]**

OR

Explain the need and roles of Reserve Bank of India (RBI) as Financial Regulatory.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2269

[6044]-107

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 1004 : Indian Financial System

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12307)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर किमान 250 शब्दात लिहा.
 - 4) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) भारतीय वित्तीय प्रणालीचा अर्थ स्पष्ट करा? भारताच्या आर्थिक विकासात भारतीय वित्तीय प्रणालीची भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

वित्तीय विकासाचा पत निर्मिती सिद्धांत स्पष्ट करा?

प्र.2) भारतातील बँकिंग प्रणालीची रचना स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील बँकिंग क्षेत्रात समोरील आव्हाने स्पष्ट करा?

प्र.3) बिगर-बँकिंग वित्तीय संस्था म्हणजे काय? बिगर-बँकिंग वित्तीय संस्थेची कार्ये थोडक्यात स्पष्ट करा? [10]

किंवा

पत-मापन म्हणजे काय? पत मापन संस्थेची कार्ये स्पष्ट करा?

प्र.4) 1991 नंतर बिगर-बँकिंग वित्तीय संस्थेच्या कार्याचे परिक्षण करा. [10]

किंवा

भारतातील वित्तीय सेवांचा अर्थ व प्रकार स्पष्ट करा?

प्र.5) वित्तीय नियामक म्हणून विमा नियामक व विकास प्राधिकरणाची गरज व कार्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

वित्तीय नियामक म्हणून भारतीय रिझर्व्ह बँकेची गरज व भूमिका स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2270

[Total No. of Pages : 4

[6044]-201

M.A. - I

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - II

(2019 Pattern) (Semester - II) (22301)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *The numbers to the right indicate the full marks of questions.*
- 3) *Draw the diagram where necessary.*

Q1) What is perfect competition? Explain the price determination in the perfect competition. **[10]**

OR

What is monopoly? Explain the characteristics of monopoly.

Q2) What is Price Discrimination? Explain the types of Price Discrimination. **[10]**

OR

What is Monopoly? Explain how monopoly is Regulated.

Q3) What is non price competition? Explain methods of non price competition. **[10]**

OR

Explain the concepts of selling cost.

Q4) What is oligopoly? Explain the characteristics of oligopoly. **[10]**

OR

Explain the Kinky Demand curve in details.

P.T.O.

Q5) Explain the Game Theory.

[10]

OR

Explain the concept of price leadership in details.

Total No. of Questions : 5]

P-2270

[6044]-201

M.A. - I

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - II

(2019 Pattern) (Semester - II) (22301)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) आवश्यक असले तेथे सुबक आकृत्या काढा.
- 4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1)** पूर्ण स्पर्धा म्हणजे काय? पूर्ण स्पर्धेच्या बाजारातील किंमत निश्चिती स्पष्ट करा. [10]
किंवा
मत्तेदारी म्हणजे काय? मत्तेदारीची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2)** मुल्यभेद म्हणजे काय? मुल्यभेदाचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा. [10]
किंवा
मत्तेदारी म्हणजे काय? मत्तेदारीचे नियमन कसे केले जाते ते स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3)** बिगर किंमत स्पर्धा म्हणजे काय? बिगर किंमत स्पर्धेच्या पद्धती स्पष्ट करा. [10]
किंवा
विक्री खर्च ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4)** अल्पविक्रेताधिकार म्हणजे काय? अल्पविक्रेताधिकाराची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा. [10]
किंवा
बाकदार मागणी वक्र सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) खेळ सिद्धांत स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

किंमत नेतृत्व ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2271

[6044]-202

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 22302 : Public Economics - II
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Answer each questions in 250 words.*
- 3) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) What is mean by public debt ? Explain different sources of public debt in India. **[10]**

OR

Explain characteristics and features of Indian tax system.

Q2) Explain in details direct and indirect tax system in India. **[10]**

OR

Explain objective and causes of Deficit Financing.

Q3) What is mean by budget ? Explain types of budget. **[10]**

OR

Explain different principles of public debt management.

Q4) Explain function and sources of Revenue of Central and State Assignment. **[10]**

OR

What is mean by fiscal policy ? Explain different instruments of fiscal policy.

Q5) Review of Centre - State Financial Relations. **[10]**

OR

Write a defination of fiscal policy. Explain objectives of fiscal policy.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2271

[6044]-202

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 22302 : Public Economics - II

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्र.1)** सार्वजनिक कर्ज म्हणजे काय? भारतातील सार्वजनिक कर्जाचे स्रोत स्पष्ट करा. [10]
किंवा
भारतातील करव्यवस्थेची रचना व वैशिष्ट्ये सांगा.
- प्र.2)** भारतातील प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष करांबाबत सविस्तर विवेचन करा. [10]
किंवा
तुटीच्या अर्थभरण्याची उद्दिष्टे व कारणे सांगा.
- प्र.3)** अर्थ संकल्प म्हणजे काय ते सांगून अर्थसंकल्पाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. [10]
किंवा
सार्वजनिक कर्जाच्या व्यवस्थापनाची तत्वे स्पष्ट करा.
- प्र.4)** केंद्र - राज्य यांच्यात कार्याची विभागणी व महसुलाचे स्रोत सांगा. [10]
किंवा
राजकोषीय धोरण म्हणजे काय? राजकोषीय धोरणाची साधने स्पष्ट करा.
- प्र.5)** केंद्र - राज्य यांच्यातील वित्तीय संबंधाचा आढावा घ्या. [10]
किंवा
राजकोषीय धोरणाच्या व्याख्या व उद्दिष्टे सांगा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2272

[Total No. of Pages : 4

[6044]-203

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC-2003 : International Finance

(2019 Pattern) (Semester - II) (Credit System) (22303)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain in detail the causes of Disequilibrium in Balance of payment. [10]

OR

Discuss the participants in the Foreign exchange market.

Q2) What is meant by Foreign capital? Explain the role of Foreign Capital.[10]

OR

Discuss in detail the International Bank Agreement.

Q3) Discuss the Devaluation of the Indian Rupee. [10]

OR

Explain the provisions of the Foreign Exchange Management Act (FEMA).

Q4) What is meant by Exchange Rate? Explain the merits and demerits of Flexible Exchange Rate. [10]

OR

Explain the objectives and functions of International Monetary Fund (IMF).

P.T.O.

Q5) What is meant by International Banking? Give the classification of International Banking. **[10]**

OR

Explain the role of world Bank with respect to global crisis and Development.

Total No. of Questions : 5]

P-2272

[6044]-203

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC-2003 : International Finance

(2019 Pattern) (Semester - II) (Credit System) (22303)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दात लिहा.
- 4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1)** व्यवहारतोलातील असमतोलाची कारणे सविस्तर स्पष्ट करा. [10]
किंवा
परकीय विनिमय बाजारातील सहभागी घटकांची चर्चा करा.
- प्रश्न 2)** परकीय भांडवल म्हणजे काय? परकीय भांडवलाची भूमिका स्पष्ट करा. [10]
किंवा
आंतरराष्ट्रीय बँक कराराची सविस्तर चर्चा करा.
- प्रश्न 3)** भारतातील रुपयाच्या अवमूल्यानाबाबत चर्चा करा. [10]
किंवा
परकीय चलन व्यवस्थापन कायद्यातील तरतुदी स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4)** विनिमय दर म्हणजे काय? बदलत्या विनिमय दराचे गुण-दोष स्पष्ट करा. [10]
किंवा
आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीची उद्दिष्टे आणि कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) आंतरराष्ट्रीय बँकिंग म्हणजे काय? आंतरराष्ट्रीय बँकिंगचे वर्गीकरण द्या.

[10]

किंवा

जागतिक अरिष्ट आणि विकासाच्या संदर्भात जागतिक बँकेची भूमिका स्पष्ट करा.

ॐॐॐॐ

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2273

[Total No. of Pages : 4

[6044]-204

M.A.

ECONOMICS

Labour Economics - II

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - II) (22304)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *All questions carry equal marks.*
- 4) *Neat diagrams must be drawn wherever necessary.*

Q1) What is Labour Force? Explain the characteristics of Labour Force. [10]

OR

Discuss about the growth and trends in Indian Labour Market.

Q2) Explain the Marginal Productivity theory of Wages. [10]

OR

What is mean by Wages? Explain factors affecting Wages Structure.

Q3) What is Social Security? Explain the methods of social security. [10]

OR

State the characteristics of trade unions in India and explain the defects of trade unions.

Q4) Explain the Approach of labour Migration and discuss the causes and effects of labour migration. [10]

OR

State the causes of child labour in India and discuss its measures.

P.T.O.

Q5) Short Notes :

- a) Industrial relations.
- b) Trade union.

[10]

OR

- a) Contract labour.
- b) Labour turnover.

Total No. of Questions : 5]

P-2273

[6044]-204

M.A.

ECONOMICS

Labour Economics - II

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - II) (22304)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) आवश्यक असले तेथे सुबक आकृत्या काढा.
- 4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) श्रमशक्ती म्हणजे काय? श्रमशक्तीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतीय कामगार बाजारपेठेतील वाढ आणि सध्यास्थितीचा कल यावर चर्चा करा.

प्रश्न 2) मजुरीचा सिमांत उत्पादकता सिद्धांत स्पष्ट करा. [10]

किंवा

वेतन म्हणजे काय सांगून वेतनावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) कामगारांची सामाजिक सुरक्षा म्हणजे काय? कामगारांच्या सामाजिक सुरक्षेच्या पद्धती स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील कामगार संघटनांची वैशिष्ट्ये सांगून संघटनांचे दोष स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) कामगार स्थलांतरणाचा दृष्टीकोन स्पष्ट करून कारणे व परिणामांची चर्चा करा. [10]

किंवा

भारतातील बालमजुरीची कारणे सांगून त्यावरील उपायांची चर्चा करा.

प्रश्न 5) टिपा लिहा.

अ) औद्योगिक संबंध

[10]

ब) कामगार संघटना

किंवा

अ) कंत्राटी कामगार

ब) कामगार उलाढाल

□□□

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2274

[Total No. of Pages : 2

[6044]-205

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 2004 : Urban Economics

(2019 Pattern) (Semester - II) (22305)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) Attempt all questions.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answer each question in 250 words.
- 4) Answer should be precised and to the point.

Q1) Describe the reasons for Urbanization. [10]

OR

Describe the trends of Urbanization.

Q2) Explain the theory of Urban Dispersals. [10]

OR

Explain the theory of Urban Shadow.

Q3) Explain the classification of Urban Areas. [10]

OR

Explain the Economies of Agglomeration.

Q4) Explain the problems of slums in Urban Areas. [10]

OR

State the challenges of Urbanization.

Q5) State the characteristics of Urban Labour Markets. [10]

OR

Explain the theory of Urban Cluster.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P-2274

[6044]-205

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 2004 : Urban Economics

(2019 Pattern) (Semester - II) (22305)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक एकूण गुण दर्शवतात.
3) प्रत्येक प्रश्नाचे 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
प्रश्न 1)	शहरीकरणाची कारणे स्पष्ट करा.	[10]
	किंवा	
	शहरीकरणाच्या प्रवृत्ती स्पष्ट करा.	
प्रश्न 2)	नागरी विस्ताराचा सिद्धांत स्पष्ट करा.	[10]
	किंवा	
	नागरी छायावाद सिद्धांत स्पष्ट करा.	
प्रश्न 3)	शहरीकरणाचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.	[10]
	किंवा	
	एकत्रिकरणाचे अर्थशास्त्र स्पष्ट करा.	
प्रश्न 4)	शहरीभागातील झोपडपट्टीतील समस्या स्पष्ट करा.	[10]
	किंवा	
	शहरीकरणा समोरील आव्हाने स्पष्ट करा.	
प्रश्न 5)	शहरी श्रमबाजाराची वैशिष्ट्ये सांगा.	[10]
	किंवा	
	नागरी एकत्रिकरण सिद्धान्त स्पष्ट करा.	

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P-2275

[Total No. of Pages : 2

[6044]-206

M.A.

ECONOMICS

Mathematical Economics

(2019 Pattern) (Semester - II) (22306)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Use of non-programmable calculator is permitted.
- 4) Show the steps in reaching the answer

Q1) Answer any 5 of the following 8 questions :

[5 × 2 = 10]

- a) Solve y in terms of x, $2x^{0.5} = y^{1/4}$.
- b) Solve for x, $|x - 1| = 2$.
- c) On a number line, show the solution set for the inequality $x^2 \leq 1$.
- d) Write the equation of a line which passes through $(-1, 20)$ and has slope of 2.
- e) $f(x_1, x_2) = (x_1 + x_2)^{1/2}$. Calculate $f(3, 6)$.
- f) State the first four terms of the sequence $a_n = (-n)^3$.
- g) Find determinant $\begin{vmatrix} 1 & 3 \\ 4 & 13 \end{vmatrix}$.
- h) Solve for x, $x = \left(16^{\frac{-1}{2}}\right)^{\frac{-1}{2}}$.

P.T.O.

Q2) Attempt any 4 of the following 5 questions :

[4 × 5 = 20]

- a) For the production function $y = 5K^{1/2}L^{2/3}$, find the first order partial derivatives.
- b) Calculate $\int_2^5 (6x^3 + 10x^2 + 5) dx$.
- c) $S = \{1, 2, 3\}$. Write all the subsets of S.
- d) For $y = 3x^3 - 3x - 2$, find all stationary point(s). Classify them according to minimum or maximum or stationary point.
- e) $f(x) = \frac{x+1}{x^2-1}$, at which point(s) is the function discontinuous. Explain why is the function discontinuous.

Q3) Answer any 2 of the following 3 questions :

[2 × 10 = 20]

- a) $y = -x_1^2 - 2x_2^2$ where $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$. Calculate the first order partial derivatives and the second order derivatives. What can you say about the cross partial derivatives? Find all stationary point(s) and classify them as a maximum/minimum/inflection point.
- b) For the production function $Q = K^{1/2} L^{1/2}$, where K and L are units of capital and labour respectively. Derive the expression of marginal rate of technical substitution. Calculate MRTS when $L = 9$ and $K = 2$.
- c) For the matrix A, determine if it is invertible and if it is invertible, then calculate the A^{-1} .

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

x x x

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2276

[Total No. of Pages : 4

[6044]-207

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC-2004 : Money Markets

(2019 Pattern) (22307) (Credit System) (Elective)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Answer each question in 250 words.*
- 3) *Answer should be precised and to the point.*
- 4) *All questions are carry equal marks.*

Q1) Explain the structure of Financial Market.

OR

Explain in details the features of Indian Money Market.

Q2) What is Repo Rate and Reverse Repo Rate? Explain the difference between Repo Rate and Reverse Repo Rate.

OR

What is call money market? Analyse the participants in call money market.

Q3) Describe the meaning of Treasury Bills Market and explain the types and features of Treasury Bills Market.

OR

Describe the meaning of Money Market Mutual Funds and analyse the advantages and disadvantages of Money Market Mutual Funds.

P.T.O.

Q4) Explain the functions of Discount and Finance House of India.

OR

What is satellite dealers? Analyze the satellite dealers in Indian Money Market.

Q5) Analyse the Bank Regulatory Capital Requirements and capital Adequacy Requirements.

OR

Compare The Indian Money Market with Global Money Market.

Total No. of Questions : 5]

P-2276

[6044]-207

M.A. (Part - I) (Semester - II)

ECONOMICS

EC-2004 : Money Markets

(2019 Pattern) (22307) (Credit System) (Elective)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.
3) सर्व प्रश्नांचे समान गुण आहेत.

प्रश्न 1) वित्तीय बाजाराची रचना स्पष्ट करा.

किंवा

भारतीय नाणेबाजाराची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) रेपोदर आणि रिव्हर्स रेपोदर म्हणजे काय? रेपो दर आणि रिव्हर्स रेपो दर यातील फरक स्पष्ट करा.

किंवा

मागणीदेय नाणेबाजार म्हणजे काय? मागणीदेय नाणेबाजारातील भागीदारांचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 3) कोषागार विपत्र बाजाराचा अर्थ सांगून कोषागार विपत्र बाजाराचे प्रकार आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

नाणेबाजार परस्पर निधीचा अर्थ सांगून नाणेबाजार परस्पर निधीचे फायदे-तोटे यांचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 4) भारतीय वटवणूक व वित्तीय सद्नाची कार्य स्पष्ट करा.

किंवा

अप्रत्यक्ष विक्रेते म्हणजे काय? भारतीय नाणेबाजारातील अप्रत्यक्ष विक्रेत्यांचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 5) बँक विनियामक भांडवल आवश्यकता आणि भांडवल पर्याप्तता गरज यांचे विश्लेषण करा.

किंवा

भारतीय नाणेबाजाराची जागतिक नाणेबाजाराशी तुलना करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2277

[6044]-301

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

**EC-3001 : Macro Economics Analysis - I
(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32301)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer each questions in 250 words.*
- 4) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) Explain the features of keynesian Approach. **[10]**

OR

Explain the circular flow income in three Sector Economy.

Q2) Explain the keynells Approach Demand for Money. **[10]**

OR

Explain the money supply and Open Economy.

Q3) Explain the features of Classical Approach. **[10]**

OR

Explain the Social Accounting.

Q4) Explain the Tobins Approach. **[10]**

OR

Explain the mechanistic model of bank deposit determination.

Q5) Explain the baumol's inventory theoretic approach. **[10]**

OR

Explain the RBI approach to money supply.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2277

[6044]-301

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3001 : Macro Economics Analysis - I
(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32301)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नाची उत्तरे 250 शब्दात लिहा.
 - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) केन्सवादी दृष्टिकोनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

त्रिक्षेत्रीय अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्नाचा चक्राकार प्रवाह स्पष्ट करा.

प्र.2) पैशाच्या मागणीबाबत केन्सचा दृष्टिकोन स्पष्ट करा. [10]

किंवा

पैशाचा पुरवठा आणि खुली अर्थव्यवस्था स्पष्ट करा.

प्र.3) सनातनवादी दृष्टिकोनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

सामाजिक लेखा स्पष्ट करा.

प्र.4) टोबिनचा दृष्टिकोन स्पष्ट करा. [10]

किंवा

बँक ठेव निश्चितीचे यांत्रिक प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्र.5) बाऊमोलचा मालसाठी दृष्टिकोन स्पष्ट करा. [10]

किंवा

रिझर्व्ह बँकेचा पैशाच्या पुरवठ्यासंबंधी दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2278

[Total No. of Pages : 2

[6044]-302

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3002 : Growth and Development - I

(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32302)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to right indicate full marks.*
- 3) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Discuss about the characteristics of Developing Economics. **[10]**

OR

Explain the solow model of Economic growth.

Q2) Explain the Cobb-Douglas production function. **[10]**

OR

Explain the causes of poverty and unemployment.

Q3) What is meant by migration? Explain the causes of migration. **[10]**

OR

Discuss about the Harrod-Domar model of Growth.

Q4) Explain about the Education, skill and wages. **[10]**

OR

Explain the Lawrence curve and Gini Co-efficient for measuring income inequality.

Q5) What is meant by Economic growth? Explain the principles of Economic growth. **[10]**

OR

Discuss about the Big push theory.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2278

[6044]-302

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3002 : Growth and Development - I
(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32302)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) प्रत्येक प्रश्नांची उत्तरे 250 शब्दात लिहा.
 - 4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) विकसनशील अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये चर्चा करा. [10]

किंवा

आर्थिक वृद्धीचे सोलो प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्र.2) कॉब-डग्लस उत्पादन फलन स्पष्ट करा. [10]

किंवा

दारिद्र्य आणि बेकारीची कारणे स्पष्ट करा.

प्र.3) स्थलांतर म्हणजे काय? स्थलांतराची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

हॅरॉड-डॉमर प्रतिमानाबात चर्चा करा.

प्र.4) शिक्षण, कौशल्य आणि वेतन याविषयी माहिती स्पष्ट करा. [10]

किंवा

उत्पन्न विषमता मोजण्याचा लॉरेन्स वक्र आणि गिनी सहगुणक स्पष्ट करा.

प्र.5) आर्थिक वृद्धी म्हणजे काय? आर्थिक वृद्धीची तत्त्वे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

धक्का सिद्धांत - चर्चा करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2279

[Total No. of Pages : 2

[6044]-303

M.A. (Paper - II)

ECONOMICS

**EC-3003 : Research Methodology - I
(2019 Credit Pattern) (Semester - III) (32303)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) What is research? Explain the nature and importance of social science research? **[10]**

OR

Explain the importance of research design and stages involved in designing research.

Q2) Write the concept of research project. Explain the various types of research projects. **[10]**

OR

Write the sources and characteristics of good hypothesis.

Q3) Write the concept of research? Explain the types of research. **[10]**

OR

What is the sampling techniques? Explain the various types of sampling.

Q4) What is research report? Explain the characteristics of good research. **[10]**

OR

Write the various steps involved in selecting and formulating a research problem.

Q5) What is the secondary data? Explain sources of secondary data collection. **[10]**

OR

What is meant by hypothesis? Explain the role of hypothesis in research.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2279

[6044]-303

M.A. (Paper - II)

ECONOMICS

EC-3003 : Research Methodology - I
(2019 Credit Pattern) (Semester - III) (32303)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.
 - 4) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) संशोधन म्हणजे काय? सामाजिक शास्त्रीय संशोधनाचे स्वरूप आणि महत्त्व स्पष्ट करा. [10]

किंवा

संशोधन आराखड्याचे महत्त्व आणि संशोधन आराखडा तयार करतांना कोणते टप्पे येतात?

प्र.2) संशोधन अहवालाची संकल्पना लिहा. संशोधन अहवालाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. [10]

किंवा

गृहितकृत्यांची उगम स्थाने व आदर्श गृहितकृत्यांची वैशिष्ट्ये लिहा.

प्र.3) संशोधनाची संकल्पना स्पष्ट करून संशोधनाचे प्रकार लिहा. [10]

किंवा

नमुना निवड तंत्र म्हणजे काय? नमुना निवडीच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.

प्र.4) संशोधन अहवाल म्हणजे काय? चांगल्या संशोधन अहवालाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

संशोधन समस्येची निवड आणि निर्मिती प्रक्रिये मधील टप्पे लिहा.

प्र.5) दुय्यम साधन सामग्री म्हणजे काय? दुय्यम साधन सामग्री संकलित करण्याची साधने स्पष्ट करा. [10]

किंवा

गृहितकृत्य म्हणजे काय? संशोधनातील गृहितकृत्यांची भूमिका स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2280

[6044]-304

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3004 : Economics of Finance

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - III) (32304)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all question.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers should be precise and to be the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the function of financial market. **[10]**

OR

Explain the structure of financial system in an economy.

Q2) What is bond Explain the characteristics of a bond. **[10]**

OR

Explain the role of present and future value of interest rate income.

Q3) Explain the types of financial security. **[10]**

OR

Explain market pricing theory and explain its importance.

Q4) Explain dividend discount paradigm (model) in detail. **[10]**

OR

Explain the types and mechanism of exchange.

Q5) Explain different types of risk. **[10]**

OR

Explain the concepts of debt market, equity market and financial services market.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2280

[6044]-304

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3004 : Economics of Finance

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - III) (32304)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावित.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.

प्र.1) वित्तीय बाजाराचे कार्य स्पष्ट करा. [10]

किंवा

अर्थव्यवस्थेतील वित्तीय पद्धतीची संरचना स्पष्ट करा.

प्र.2) रोखे म्हणजे काय? रोख्याचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

व्याजदर उत्पन्नाचे वर्तमान आणि भावी मुल्य यांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.3) वित्तीय सुरक्षिततेचे प्रकार स्पष्ट करा. [10]

किंवा

पणन (Arbitrage) किंमत सिद्धांत स्पष्ट करून त्याचे महत्व सांगा.

प्र.4) लाभांश सवलत प्रतिमान सविस्तर स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आदलाबदलाचे प्रकार व यंत्रणा स्पष्ट करा.

प्र.5) जोखमीचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. [10]

किंवा

कर्जबाजार, समभाग बाजार व वित्तीय सेवा बाजार या संकल्पना स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2281

[6044]-305

**M.A. (Part - II)
ECONOMICS**

Demography

(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32305)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the relationship between demography and other disciplines. **[10]**

OR

Explain the effects of population growth on development.

Q2) Explain the causes of increasing population in under development countries?**[10]**

OR

Explain the optimum theory of population?

Q3) Explain the intra-relationship between the status of women and labour force.**[10]**

OR

Explain the causes of Low Mortality?

Q4) Explain the causes of low productivity of Labour force? **[10]**

OR

Explain the measures of population control?

Q5) Write information on Global population growth and distribution? **[10]**

OR

Explain the effects of Migration.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2281

[6044]-305

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

Demography

(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32305)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावित.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.

प्र.1) लोकसंख्याशास्त्र आणि इतर शास्त्र यांतील संबंध स्पष्ट करा. [10]

किंवा

लोकसंख्या वृद्धीचे विकासावर होणारे परिणाम स्पष्ट करा.

प्र.2) विकसनशील देशातील लोकसंख्या वाढीचे कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

पर्याप्त लोकसंख्येचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्र.3) स्त्रियांचा दर्जा आणि श्रमशक्ती यांतील आंतर संबंध स्पष्ट करा. [10]

किंवा

भारतातील मृत्यूदर कमी होण्याची कारणे स्पष्ट करा.

प्र.4) श्रमशक्तीची उत्पादकता कमी असण्याची कारणे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

लोकसंख्या नियंत्रणाच्या उपाययोजना स्पष्ट करा.

प्र.5) जागतिक लोकसंख्या वृद्धी आणि वितरणाची माहिती लिहा. [10]

किंवा

स्थलांतराचे परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2282

[6044]-306

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

ECO - 3004 : Capital Markets

(2019 Pattern) (Semester - III) (32306)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers should be precised and to be the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the structure of the financial system. **[10]**

OR

What is Asset returns? State the random variables and random returns.

Q2) Explain the dividend discount model. **[10]**

OR

Explain the measuring of market Risk.

Q3) Explain the relation between inflation and Intrest Rates. **[10]**

OR

Explain the capital asset pricing model.

Q4) Explain the determinants of project risk. **[10]**

OR

Explain the functioning of the financial system.

Q5) Explain the future value of asset and present value of Asset. **[10]**

OR

Explain the types of financial securities.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2282

[6044]-306
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
ECO - 3004 : Capital Markets
(2019 Pattern) (Semester - III) (32306)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.

प्र.1) आर्थिक व्यवस्थेची रचना स्पष्ट करा. [10]

किंवा

मालमत्ता परतावा म्हणजे काय? यादृच्छिक चल आणि यादृच्छिक परतावा म्हणजे काय?

प्र.2) डिव्हिडंड डिस्काउंट मॉडेल स्पष्ट करा. [10]

किंवा

मार्केट रिस्कचे मोजमाप स्पष्ट करा.

प्र.3) महागाई आणि व्याजदर यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा. [10]

किंवा

कॅपिटल अॅसेट प्राइसिंग मॉडेल स्पष्ट करा.

प्र.4) प्रकल्पाच्या जोखमीचे मोजमाप स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आर्थिक व्यवस्थेचे कार्य स्पष्ट करा.

प्र.5) मालमत्तेचे भविष्यातील मूल्य आणि मालमत्तेचे वर्तमान मूल्य स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आर्थिक सिक्युरिटीजचे प्रकार स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2283

[Total No. of Pages : 2

[6044]-307

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3004 : Industrial Economics - I

(CBCS 2019 Pattern) (Semester - III) (Elective Paper) (32307)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Number to the right indicate full marks.*
- 3) *Answers should be precise and to the point.*
- 4) *Write answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the impact of the new industrial policy of 1991 on the industrial development of India. **[10]**

OR

What is industrial economics. Explain the scope of industrial economics?

Q2) Explain the changing role and performance of private sector in India. **[10]**

OR

What is industrial location? What are the factors determining industrial location in India.

Q3) What is industrial productivity? Explain the factors affecting industrial productivity. **[10]**

OR

Explain the Alfred Weber's theory of Industrial location.

Q4) Explain the objectives and characteristics of special economic zone and make in India. **[10]**

OR

Explain the classification of industries.

Q5) What is private sector? Explain the challenges before private sector in India. **[10]**

OR

Describe the relationship between skill development and Industrial productivity.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2283

[6044]-307

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3004 : Industrial Economics - I

(CBCS 2019 Pattern) (Semester - III) (Elective Paper) (32307)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावित.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.

प्र.1) 1991 च्या नवीन औद्योगिक धोरणाचे भारताच्या औद्योगिक विकासावर झालेले परिणाम स्पष्ट करा. [10]

किंवा

औद्योगिक अर्थशास्त्र म्हणजे काय? औद्योगिक अर्थशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.

प्र.2) भारतातील खाजगी क्षेत्राची बदलती भूमिका आणि कामगिरी स्पष्ट करा. [10]

किंवा

औद्योगिक स्थाननिश्चिती म्हणजे काय? भारतातील औद्योगिक स्थान निश्चित करणारे घटक कोणते आहेत?

प्र.3) औद्योगिक उत्पादकता म्हणजे काय? औद्योगिक उत्पादकतेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आल्फ्रेड वेबर यांचा औद्योगिक स्थाननिश्चिती सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्र.4) विशेष आर्थिक क्षेत्र आणि मेक इन इंडियाची उद्दिष्टे आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

उद्योगांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

प्र.5) खाजगी क्षेत्र म्हणजे काय? भारतातील खाजगी क्षेत्रासमोरील आव्हाने स्पष्ट करा. [10]

किंवा

कौशल्य विकास आणि औद्योगिक उत्पादकता यांच्यातील संबंधाचे वर्णन करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2284

[Total No. of Pages : 2

[6044]-401

S.Y. M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

EC - 4001 : Macro Economic Analysis - II
(2019 Pattern) (42301)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Answers should be precise and to the point.
- 4) Draw neat diagram wherever is necessary.

Q1) Explain the changes in long-run Aggregate supply curve. [10]

OR

Explain the causes of shifts in Philips curve.

Q2) Explain the shifts in Aggregate demand curve and multiplier effect. [10]

OR

Explain the role of Fiscal Policy.

Q3) Explain the causes of shifts in IS and LM curve. [10]

OR

Explain the Real Business Cycle Model.

Q4) Explain the extension of IS-LM model with government sector fiscal policy.[10]

OR

Explain the Mundell-Fleming Model.

Q5) Explain the relationship between tax rate and tax revenue with the help of Laffer curve. [10]

OR

Explain the sticky wage theory.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P-2284

[6044]-401

S.Y. M.A. (Part - II) (Semester - IV)

ECONOMICS

EC - 4001 : Macro Economic Analysis - II

(2019 Pattern) (42301)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तर थोडक्यात व मुद्देसुद असावे.
4) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.
5) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1) दिर्घकालीन समग्र पुरवठा वक्रातील बदल स्पष्ट करा. [10]
किंवा
फिलीप्स वक्रातील स्थानांतरनाची कारणे स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2) समग्र मागणी वक्राचे स्थानांतरन आणि गुणक परिणाम स्पष्ट करा. [10]
किंवा
राजकोषीय धोरणाची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) IS-LM वक्रातील स्थानांतरनाची कारणे स्पष्ट करा. [10]
किंवा
वास्तव व्यापार चक्र प्रतिमान स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4) सरकारी क्षेत्रातील वित्तीय धोरणासह IS-LM प्रतिमानाचा विस्तार स्पष्ट करा. [10]
किंवा
मंडेल-फ्लेमिंग प्रतिमान स्पष्ट करा.
- प्रश्न 5) लॅफर वक्राच्या सहाय्याने कर दर आणि कर महसूल यांच्यातील सहसंबंध स्पष्ट करा. [10]
किंवा
ताठर वेतन सिद्धांत स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P2285

[6044]-402

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

Growth and Development - II

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42302)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Evaluate the Agriculture Price policy of India. [10]

OR

Explain the Industrial policy of 1991.

Q2) Discuss the concept of Invention and Innovation. [10]

OR

Explain the role of Research & Development in the Economic Development.

Q3) Explain the sources of capital formation. [10]

OR

What is meant by Agricultural productivity ? Explain the factors affecting on Agricultural Productivity.

Q4) Critically evaluate the Market mechanism versus Detailed centralized planning. [10]

OR

Evaluate the poverty alleviation programmes in India.

Q5) Discuss the role of infrastructure in economic development of India. [10]

OR

Explain the effects of climate change on agriculture.

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2285

[6044]-402

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

Growth and Development - II

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42302)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दात लिहा.
 - 4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्र.1)** भारतीय शेतमाल किंमत विषयक धोरणाचे मूल्यमापन करा. [10]
किंवा
1991 चे औद्योगिक धोरण स्पष्ट करा.
- प्र.2)** नवनिर्मिती व नवप्रवर्तन या संकल्पनांची चर्चा करा. [10]
किंवा
संशोधन आणि विकास यांची आर्थिक विकासातील भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.3)** भांडवल निर्मितीचे स्रोत स्पष्ट करा. [10]
किंवा
शेतीची उत्पादकता म्हणजे काय? शेतीच्या उत्पादकतेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- प्र.4)** बाजार यंत्रणा विरुद्ध विस्तृत केंद्रीय नियोजन यांचे समिक्षात्मक मूल्यमापन करा. [10]
किंवा
भारतातील दारिद्र्य निर्मुलन कार्यक्रमांचे मूल्यमापन करा.
- प्र.5)** भारतीय आर्थिक विकासात पायाभूत सुविधांच्या भूमिकेची चर्चा करा. [10]
किंवा
हवामान बदलाचे शेतीवरील परिणाम स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2286

[Total No. Of Pages : 2

[6044]-403
M.A. (Part-II)
ECONOMICS
EC - 4004: Econometrics
(Semester-IV) (2019 Pattern) (42304) (Credit Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :

- 1) Attempt all questions.*
- 2) All questions carry equal marks.*
- 3) Use of non-programmable calculator is allowed.*
- 4) Symbols have their usual meaning.*

Q1) Explain the methodology of econometrics in detail.

[10]

OR

Write short note on following

- a) Dummy Variable
- b) Simultaneous - Equation Model

Q2) Explain the rules of identification using Rank and order condition.

[10]

OR

Explain the properties of Ordinary least-square method.

Q3) Explain the procedure of testing overall significance of regression model. **[10]**

OR

Explain the concept of Population Regression

Function (PRF) and Sample Regression Function (SRF)

P.T.O

Q4) Explain confidence interval approach for the parameters of two variable regression model. **[10]**

OR

Given that $r_{12} = 0.8$, $r_{13} = 0.6$ and $r_{23} = 0.6$. Find partial correlation coefficient $r_{23.1}$ and $r_{2.13}$.

Q5) What is meant by Strict stationary and weak stationary? **[10]**

OR

Write in detail the causes of Autocorrelation.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2287

[Total No. of Pages : 4

[6044]-404

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-4004 : Public Policy

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42305)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :

- 1) *Attempt all questions.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer each question in 250 words.*

Q1) Explain the meaning of public policy and also elaborate the historical emergence and relevance of public policy. **[10]**

OR

Explain the policy making process as a political activity.

Q2) Explain the impact of Globalisation on policy making. **[10]**

OR

Elaborate the concept and techniques of policy implementation.

Q3) What are the various types of public policy Analysis? Answer in detail.

[10]

OR

Discuss about the emerging trends in public policy supervision.

Q4) Elaborate how globalisation is reforming the institution of the state. Market and public domain. **[10]**

OR

Explain the process of strategic planning.

P.T.O.

Q5) Explain the emergence of global public policy and factors responsible for it. **[10]**

OR

Evaluate the impact of inter dependence on Global organisations and their accountability.

Total No. of Questions : 5]

P-2287

[6044]-404

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-4004 : Public Policy

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42305)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
- 2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) उत्तरे सुसंगत व मुद्देसुद असावित.
- 4) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दात लिहा.

प्रश्न 1) सार्वजनिक धोरणाचा अर्थ स्पष्ट करा तसेच सार्वजनिक धोरण या विषयाच्या उदयाचा ऐतिहासिक आढावा घ्या तसेच विषयाची उपयोगिता स्पष्ट करा. [10]

किंवा

सार्वजनिक धोरण निर्मिती ही कश्याप्रकारे एक राजकिय प्रक्रिया आहे हे स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) जागतिकीकरणाचा सार्वजनिक धोरण निर्मितीवर कश्या प्रकारे परिणाम झाला आहे, ते स्पष्ट करा. [10]

किंवा

धोरणांची अंमलबजावणी ही संकल्पना स्पष्ट करा. तसेच सर्वजनिक धोरण अंमलबजावणीच्या विविध पद्धती विषद करा.

प्रश्न 3) सार्वजनिक धोरण विश्लेषणाच्या विविध पद्धती कोणत्या? या पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा. [10]

किंवा

सार्वजनिक धोरणाच्या परिक्षणातील नविन प्रवाह कोणते आहेत. याची चर्चा करा.

प्रश्न 4) कश्याप्रकारे जागतिकीकरणामुळे शासन, बाजारव्यवस्था आणि सार्वजनिक क्षेत्र यांच्या कार्यामध्ये सुधारणा होत आहे हे विषद करा. [10]

किंवा

व्युहात्मक धोरण निर्मितीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) जागतिक धोरण निर्मितीच्या प्रक्रियेचा उदय स्पष्ट करा आणि या उदयास कारणीभूत असणाऱ्या घटकांचेही स्पष्टीकरण करा. [10]

किंवा

परस्परअवलंबित्वामुळे जागतिक संघटना आणि त्यांच्या जबाबदेहीवर काय परिणाम झाला आहे. याचे परिक्षण करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P3126

[6044]-405

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC - 4004 : Economics of Environment

(2019 Pattern) (Semester - IV) (42306)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer should be precise and to the point.*
- 4) *Answer in 250 words each.*

Q1) Explain the meaning, nature and scope of Economics of Environment.

OR

Explain depletion of Ozone Layer as a Global environmental issue.

Q2) Explain Kuznets curve in detail.

OR

What is Global Warming? Write the causes of Global Warming?

Q3) Explain the types of pollution?

OR

Explain the Environmental regulation on Environmental Taxes and subsidies.

Q4) Write a note on India's Environmental policy.

OR

Explain causes and effects of Urbanisation.

Q5) Explain the concept of marginal abatement cost (MAC) & Marginal Environmental Damage (MED).

OR

Explain the Coase Theorem in detail.

✱ ✱ ✱

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P3126

[6044]-405

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC - 4004 : Economics of Environment
(2019 Pattern) (Semester - IV) (42306)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.
 - 4) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दात लिहा.
 - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) पर्यावरणाच्या अर्थशास्त्राचा अर्थ, स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

किंवा

जागतिक पर्यावरण समस्या म्हणून ओझोन थराचा न्हास सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.2) कुझनेट्स वक्र सविस्तर स्पष्ट करा.

किंवा

जागतिक तापमान वाढ म्हणजे काय? जागतिक तापमान वाढीचे कारणे स्पष्ट करा.

प्र.3) प्रदूषणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

पर्यावरणीय कर आणि अनुदान यासंदर्भात पर्यावरणीय नियमन स्पष्ट करा.

प्र.4) भारताच्या पर्यावरण धोरणावर टीप लिहा.

किंवा

शहरीकरणाची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.

प्र.5) सीमांत घटीचा खर्च (MAC) आणि सीमांत पर्यावरणाची हानी (MED) संकल्पना स्पष्ट करा.

किंवा

कोस प्रमेय सविस्तर स्पष्ट करा.

☆ ☆ ☆

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2288

[Total No. of Pages : 4

[6044]-406

M.A. - II

ECONOMICS

Foreign Exchange Market

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (Credit - 04)
(42307)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Answer each question in 250 words.*
- 4) *Answer should be precise and to the point.*

Q1) Explain the structure of foreign exchange market. **[10]**

OR

Write the features and functions of Foreign Exchange Market.

Q2) Write about Financial Derivatives in detail. **[10]**

OR

State the features of spot & forward Transactions.

Q3) Write the Balance of payment theory of exchange rate determination. **[10]**

OR

Explain the relationship between rate of interest and exchange rate.

Q4) Explain the changes that have taken place in India's foreign exchange market since 1991. **[10]**

OR

Explain the role of Reserve Bank of India in foreign exchange market.

P.T.O.

Q5) Explain the advantages and disadvantages of fixed exchange rate. [10]

OR

Explain the components of foreign exchange market.

Total No. of Questions : 5]

P-2288

[6044]-406

M.A. - II

ECONOMICS

Foreign Exchange Market

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (Credit -04)
(42307)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 50

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) प्रत्येक प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा.
- 4) उत्तरे नेमकी ब मुद्देसूद असावीत.
- 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
प्रश्न 1)	परकीय विनिमय बाजाराची रचना स्पष्ट करा.
किंवा
परकीय विनिमय बाजाराची वैशिष्ट्ये आणि कार्ये लिहा.	[10]
प्रश्न 2)	वित्तीय विकलजाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.
किंवा
हजर आणि वायदा व्यवहारांची वैशिष्ट्ये मांडा.	[10]
प्रश्न 3)	विनिमय दर निर्धारणाचा व्यवहारतोल सिद्धांत लिहा.
किंवा
व्याजदर आणि विनिमय दरातील संबंध स्पष्ट करा.	[10]
प्रश्न 4)	भारताच्या परकीय विनिमय बाजारात 1991 नंतर झालेले बदल विशद करा.
किंवा
भारताच्या परकीय विनिमय बाजारातील भारतीय रिजर्व बँकेची भूमिक स्पष्ट करा.	[10]

प्रश्न 5) स्थिर विनिमय दराचे फायदे-तोटे स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

परकीय विनिमय बाजाराचे घटक स्पष्ट करा.

